

Γράφουν ο Γρηγόρης Χρονόπουλος και ο Γιώργος Χατζηβασίλης

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΝΟΥΝ ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ...

Ένας φίλος ήρθε από τα παλιά φορτωμένος με χιλιάδες αναμνήσεις

Γιώργο γεια σου,

Στις τελευταίες μας επαφές, μου φαίνεται το ρίζαμε πολύ στα ταξίδια και νομίζω είναι καιρός να γυρίσουμε πίσω, γιατί οι αναμνήσεις είναι πολλές και έχουν πολλή νιότη και σκιρτήματα νεανικά. Τα τρένα που φύγαν, αγάπες μου πήρανε.... έτσι δεν λέει το τραγούδι;

Αλλά κάπου εκεί στα ταξίδια με συνάντησες. Εκεί στο ταξίδι της Σιβηρίας... Ξέρεις ήταν κι εμένα στα ονειρά μου ένα ταξίδι Φραγκφούρτη - Βλαδιβοστόκ και ξέρεις το άλλο; Καναδάς από τη μια άκρη στην άλλη. Εκείνα τα άγρια βουνά, εκείνη η άγρια ομορφιά! Όμως να σου πω κάτι άλλες εμπειρίες που έχω ζήσει στ' αλήθεια, αυτά ήταν όνειρα. Μια μέρα ολόκληρη από το χωριό μου στην Αθήνα με το τρένο. Εκείνα τα παλιά τα χρόνια με τη παλιά τη μηχανή, το μουτζούρη που έβγαζε καπνό. Μια μέρα ολόκληρη και το έλεγαν ταχεία, παρακαλώ. Μνήμες μοναδικές, εντυπώσεις μεγαλύτερες κι από το ταξίδι, γύρω του κόσμου από τον Ειρηνικό στην Ευρώπη. Πέρασα, παιδί, κι από τον Ισθμό της Κορίνθου με πλοίο και η εντύπωση στα παιδικά μου μάτια έμεινε πιο έντονη κι από το πέρασμα από τη διώρυγα του Παναμά, που πέρασα μεγάλος.

Τα Ταξίδια φίλε μου, τα ταξίδια είναι άμεση επαφή με την πραγματικότητα. Έχουμε την εικόνα, την έγχρωμη, την τραβηγμένη από την καλύτερη θέση, με το κατάλληλο φως, όμως δεν είναι τόσο ζωντανή όπως το ταξίδι. Είναι κάτι σαν τον κινηματογράφο με το θέατρο, που το ζεις, συμμετέχεις, είσαι εκεί.

Είχα την τύχη να ταξιδέψω και στην Ελλάδα πολύ, την έχω γυρίσει σχεδόν όλη και χάρηκα και θυμάμαι πολλά μέρη.

Είναι κι αυτά σταθμοί και λουλουδικά ανάμεσα στις μνήμες και τις εμπειρίες της ζωής.

Να γυρίσουμε όμως στον κόσμο μας, το σημερινό μας κόσμο. Και να πούμε και τα... οικογενειακά μας! Δεν πειράζει που μας ακούνε κι άλλοι.

Σου είπα ότι στέγνωσα, δεν έχω άλλα ποιήματα και μου είπες.... «να κάτσεις να γράψεις!»

Δεν μου λες, νομίζεις ότι είναι φασολάδα; Ή θέλεις να σου γράψω... μάτια μαύρα και μεγάλα - ζυμωμένα με το γάλα - αχ, αυτή η κυρα δασκάλα - που να πέσει από σκάλα....

Τα λες ποιήματα αυτά; Θα σου γράψω όμως χωρίς μνύματα και σκέψη, μόνο τη νοσταλγία που όλοι ζήσαμε και ζούμε.

Ν Ο Σ Τ Α Λ Γ Ι Α

Γύρισα εν' απόβραδο με νόστο φορτωμένος
στο καλορίζικο χωριό, το γραφικό στον κάμπο.
Όμως δεν ήταν το χωριό της παιδικής μου μνήμης!
Αντί για τις σταφίδες του, τ' αμπέλια, τα λιοστάσια
βρήκα μιας πόλης γειτονιά με τα προβλήματά της.
Τα σπίτια σύγχρονα, άνετα κι η βρώση συντριβάνι.
Και ασφαλτος και θόρυβος. Και η κυκλοφορία...
και πρόβλημα και μόλυνση και άνεση και άγχος!
Νεόδομη η εκκλησιά, βυζαντινό στολίδι,
η Παναγιά στο θρόνο της, αρχόντισσα του τόπου.
Μα η Πλατυτέρα του ιερού; Η αγκαλιά εκείνη
που μας καλοδεχότανε, παρηγοριά κι ελπίδα;
Η εκκλησιά μας γίνθηκε τουριστικό σημάδι.
Καλοβαλμένη, όμορφη. Όμως δεν είν' εκείνη

*“καρδιά κι εστία” του χωριού στα παιδικά τα χρόνια!
Όλα αλλαγμένα, πρόσφατα και σύγχρονα κι ωραία
αλλά δεν είναι το χωριό εκείνο της αγάπης!
Όλα αλλαγμένα τωρινά. Κι άνθρωποι μονάχα
κάποιες μορφές από το χτες, δικοί κι αγαπημένοι.*

*Ω, νάταν μπορεσάμενο να φύγω, να ξεφύγω
στα παιδικά τα χρόνια μου και στους καιρούς εκείνους....
Σε κείνο το απλό χωριό..*

*Να σηκωθώ στις φτέρνες
να πω νερό απ' τη βρύση μας, ν' ακούσω την καμπάνα.
Για το σχολείο, για τη γιορτή, για ξοδι συντοπία...
Να ξαναδώ τη λεύκα μας και πέρα στο μετόχι,
να ξαναδώ τα χρώματα του δειλινού στη Δύση.
Να με ξυπνήσει ο κόκορας, να κόψω δυο σταφύλια
να τα ξεπλύνω στο νερό του σούγλου στο πηγάδι,
να ξαναζήσω τα παλιά κείνα τα πρωτοβρόχια,
του ήλιου τον χαιρετισμό σαν φεύγει εκεί στο κάστρο....*

*Και μού 'μεινε παρηγοριά να πάω στο κοιμητήρι
Να ξεχαστώ μες στους σταυρούς.... Να επικοινωνήσω
με γονικά, με συγγενείς, με παιδικούς μου φίλους...*

Με τη ζωή που έφυγε, με τη ζωή που φεύγει!

Γρηγόρης

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γειά σου κι' εσένα φίλε,

Αν τα ποιήματα ήταν σαν τη φασολάδα, εγώ θα είχα βραβευθεί με το Νόμπελ Λογοτεχνίας, αλλά καλά κάνω και σε πιάζω να γράφεις γιατί και σήμερα το ποίημά σου είναι όλα τα λεφτά, όπως λένε οι νεοέλληνες. Κάποτε είπα στον Αρχιεπίσκοπο, κ. Στυλιανό, πως η ποίηση με τρομάζει όπως οι γυναίκες επειδή δεν την καταλαβαίνω και μού έδωσε μια συνέντευξη για την ποίηση, ίσως την καλύτερη που έχω δημοσιεύσει και ελπίζω να την έχεις διαβάσει. Όμως τα ταξίδια, όχι μόνο δεν με τρομάζουν, αλλά με γοητεύουν σαν τις γυναίκες, ειδικά τις έξυπνες!

Το πρώτο μου μακρινό ταξίδι που θυμάμαι σαν παιδί ήταν με το σιδηρόδρομο από το Κάιρο στην Αλεξάνδρεια. Ο στρατιώτης αδελφός του πατέρα μου, θείος Φανούρης, ήρθε με άδεια να μάς επισκεφθεί στο Κάιρο ύστερα από την περιφημη μάχη στο Αλαμίν και επιστρέφοντας στην Αλεξάνδρεια με πήρε μαζί του για διακοπές. Ο σιδηρόδρομος ήταν γεμάτος άγγλους στρατιώτες και για πρώτη φορά έφαγα «tomato sandwich» που με κέρασε ένας από αυτούς, αλλά δεν με εντυπωσίασε. Πού να ήξερα τότε πως δώδεκα χρόνια αργότερα θα μετανάστευα στην Αυστραλία και τα «tomato sandwiches» θα ήταν σε ημερησία διάταξη... Έχω ταξιδέψει αρκετά μέσα στην Αυστραλία και έχω

απολαύσει πολλές από τις ατελειωτες ομορφιές της, αλλά η Ελλάδα είναι για μένα μαγνήτης.

Πριν πολλά χρόνια ταξίδευα για το Αργος με λεωφορείο και όταν σταματήσαμε στον Ισθμό της Κορίνθου βγήκα να περπατήσω λίγο για να ξεμουδιάσω, όταν ακούω κάποιον να φωνάζει «Γιώργο!», αλλά σκέφτομαι πως θα πρόκειται για κάποιον άλλο. Ξανά ακούω «Γιώργο!», αλλά εγώ δεν δίνω σημασία οπότε ακούω «Χατζηβασίλη!» και σκέφτομαι πως αποκλείεται να υπάρχει ακόμη ένας Χατζηβασίλης στον Ισθμό. Επρόκειτο για έναν γνωστό συμπάροικο με τον οποίο δεν είχα στενές σχέσεις, αλλά όταν βρισκόμαστε στην πατρίδα χαιρόμαστε να δούμε συμπάροικους. Αν δεν το ξέχασες, κι' εμείς είχαμε συναντηθεί στην Αθήνα και περάσαμε μαζί μια όμορφη μέρα σεργιανίζοντας στο κέντρο.

Τώρα έχουμε τη δυνατότητα, τον χρόνο και τα χρήματα, να ταξιδεύουμε και κάθε χρόνο στην Ελλάδα, όμως οι μετανάστες τού '50 και '60 χρειαστήκαμε πολλά χρόνια μέχρι να κάνουμε το πρώτο ταξίδι, ύστερα από 20 χρόνια και περισσότερα. Βέβαια, τα αεροπορικά εισιτήρια ήταν ακριβά τότε και δεν έφτανες στον προορισμό σου 20 ημέρες, ενώ για να ταξιδέψεις με πλοίο χρειαζόνταν βδομάδες.

Όμως, θυμάμαι το πρώτο μου ταξίδι και τη συγκίνησή μου στο «Ελληνικό» όταν φτάσαμε τα ημερώματα και μάς υποδέχονταν οι υπάλληλοι τού αεροδρομίου. Νόμιζα πως ο αέρας ήταν διαφορετικός, η ατμόσφαιρα ήταν διαφορετική και στη διαδρομή με το ταξί ρουφούσα κυριολεκτικά την Αθήνα που μόλις ξυπνούσε. Τα χρόνια που έζησα στην Αυστραλία και η αγάπη μου για τη χώρα, δεν είχαν μειώσει το πάθος μου για την Ελλάδα, που γνώριζα μόνο περιστασιακά αφού δεν έχω ρίζες εκεί. Αιτία είναι μάλλον η ελληνοπρεπής παιδεία στην Αλεξάνδρεια και το γεγονός ότι στο σπίτι μας οι γονείς μου κρατούσαν ζωντανή την Ελλάδα, με τα έθιμα και τις παραδόσεις της, παρόλο που ο πατέρας μου μετανάστευσε στην Αίγυπτο σε ηλικία 5 χρονών και η μάνα μου ήταν 10 χρονών!

Εμένα, τουλάχιστον, η Ελλάδα όχι μόνο δεν με πληγώνει, όπως λέει ο ποιητής, αντίθετα θεραπεύει τη χρόνια νοσταλγία μου, αλλά όσον αφορά στους Έλληνες, αυτό είναι άλλη ιστορία!

